

Q. K. 166.

Ve
2033

DE
RE IVDICIARIA
SAXONICA
ANIMADVERSIONES QVAEDAM
ET CONSILIA

SCRIPSIT

ET

VIRO CLARISSIMO
GODOFREDO LVDOVICO
WINCKLERO

AA. M. ET I. V. B

SVM MOS
IN VTROQUE IVRE HONORES
MERITO COLLATOS

AMICORVM NOMINE

CONGRATVLATVR

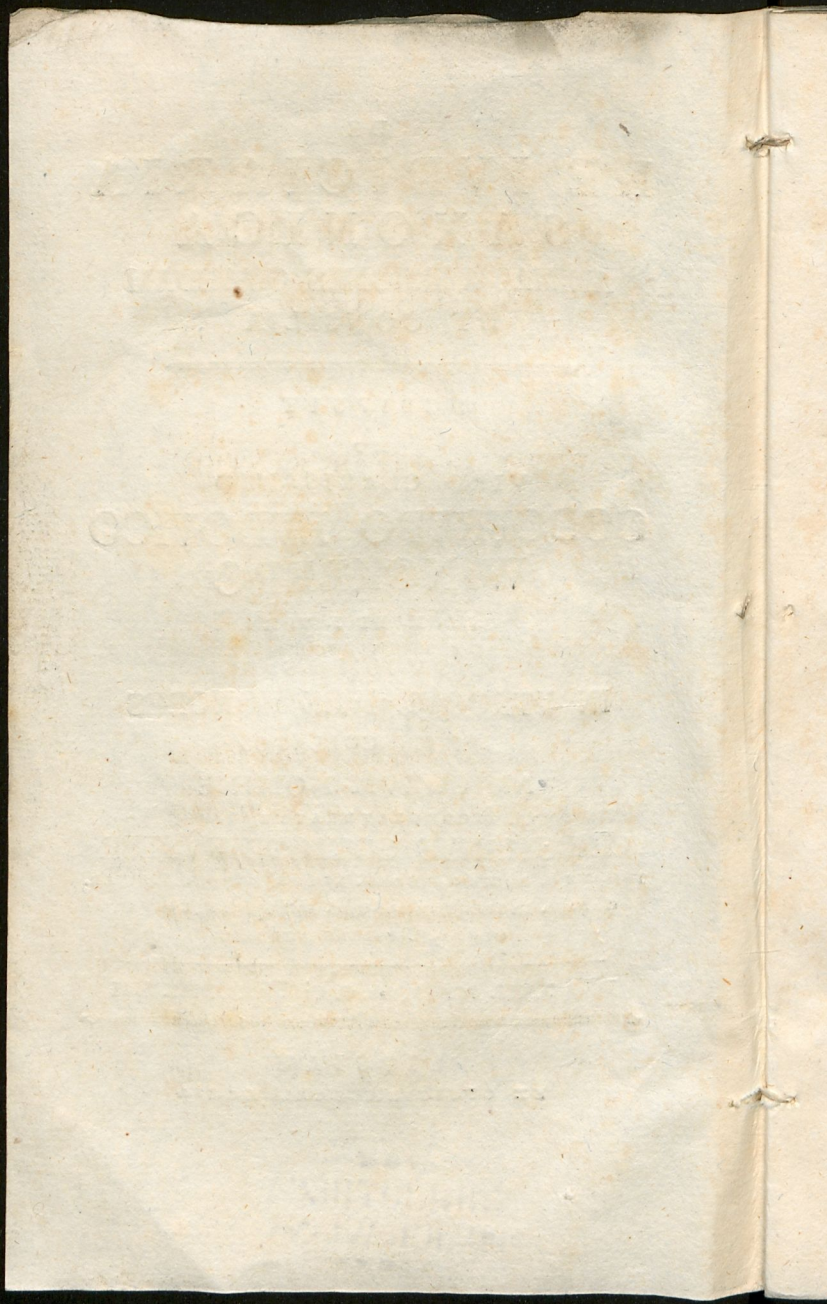
CHRISTIANVS GOTTLOB KÜSTER
IVR. VTR. DOCTOR, SEREN. ELECT. SAXON. ACCISAR.
GENER. INSPECTOR, ADVOC. IMMATR. SOCIETAT
OECON. LIPSIENS. SODALIS

DIE XXII. MAII, A. C. MDCCCLXXXVIII

LIPSIÆ

EX OFFICINA SAALBACHIA

BIBLIOTHECA
PUNICKAVIANA

VIRO CLARISSIMO
GODOFREDO LVDOVICO
WINCKLERO

C. G. F

S. P. D

CHRISTI. GOTTLOB KÜSTER

Conspiciunt *TE* hodierno die amici *TVI* et
familiares iis ornamentis condecoratum, quae ne-
mini, nisi his, qui summa ope et alacri studio to-
tos se legum scientiae tradiderunt, conferri solent.
Cuius quidem rei et amicitiae simul erga *TE* suae
ut exstaret aliquod monumentum, iusserunt me esse
suae in *TE* pietatis et benevolentiae interpretem,
quo munere quum nihil ego nouerim honorificen-

A 2

tius,

tius, quin id beneficiorum, quae maxima semper
TVA in me exstiterunt, causa susciperem, nul-
lus dubitavi. Offero igitur TIBI et amicorum,
et meo etiam ipsius nomine leue hoc munusculum,
quod quum nullam, nisi pietatis prae se ferat com-
mendationem, ut fronte velis accipere serena, te-
stemque habere ac sponsores mei in TE animi,
magnopere rogo. Quemadmodum vero hodierna
dies splendidissimas TIBI auguratur et fortunae
et dignitatis accessiones: ita, quantaecunque hae
futuræ sint, nullam tamen fore, quae TVAM
in nos fidem antiquam minuere vel infringere valeat,
eadem nobis sanctissime spondet. Quumque inter
magna et insignia, quae TIBI et natiuitas, et
merita TVA contulerunt, ornamenta emineant vir-
tutes paternae, quas iure quasi hereditario non ac-
cepisti solum, sed tenes etiam ac tueris: dici non
potest,

potest, quanta nos laetitia adficiat mira illa, ac fere inaudita patris TVI, Viri et generis splendore, et honorum fastigio, et eruditionis amplitudine, et meritorum magnitudine tantopere excellentis, ut nihil eius vel dignitati vel fortunae amplius accedere posse videatur, felicitas, cui ex hac una die duplicem contigit percipere laetitiae materiam, ut pote qua filius documenta eruditionis suae ac praemia offert patri munera natalitia. Quemadmodum igitur hanc unam diem non possumus non et patri et filio gratulari tanquam auspiciatissimam: ita, ut eius memoria in gente TVA generosissima ac splendidissima diutissime celebretur, atque novae quotannis laetandi causae accedant, et TIBI, et PARENTIBVS TVIS PERILLVSTRIBVS ex animo precamur. Quibus votis si exitus responderit felicissimus, cum

*Themide et Minerva totus Musarum chorus TIBI
ita adsurget, comitemque se praebebit, uti nos a
TVO latere, TVAque amicitia nunquam recedemus.
Ita vale, nobisque faue. Scribeb. Lips. d. XXII,
Maii, A. C. c1010cclxxxviii.*

PROOE-

PROOEMIUM.

Hic niger est, hunc tu, Romane, cauto! Ita exclamabit fortassis aduocatorum, lites e litibus ferentium, cohors, vbi libelli huius frontem inspexerint.

De re enim iudiciaria, vt inter Saxones est, deque ambagibus litium rescindendis, sermonem hic facere institui; quod quidem consilium quo certius viris probis approbatum iri intellexi, tanto aptius esse existimaui huic scribendi opportunitati argumentum, quod mihi in foro quotidie versanti facillime se offerret, et studiorum meorum rationi optime conueniret.

Memini vero me legisse: *lites legibus, et Papae, et Imperatori, et omnibus probis viris esse odiosas*: neque puto fore quemquam rei iudicariae gnarum, qui exitum litium tantis circumductum esse ambagibus, vt protractioni iustitiae semper sit relictus locus, dubitet.

In Germania praesertim quas lites proauus coepit, vix feri finiunt nepotes.

Ita plurimorum centies repetita querela audit, haec et Iureconsulti profitentur; neque quisquam est, qui non tanto audius viam iudicii exoptet

ptet breuiorem, quo saepius ipse tarditatem iustitiae, naeuosque, quibus scatet eius administratio, est expertus.

Non itaque reprehendendos puto eos, qui controuersiarum longinquitate deterriti, ceu pestem fugiunt omnia, quae litis faciem prae se ferunt, et insitum quasi ac naturale sentiunt aduersus caussarum patronos odium, verborum memores, quae, curiae Mediolanensi, vt dicunt, inscripta, omnium ciuitatum curiis inscribi expediret:

In controuersijs caussarum labor animi exercetur, corpus quotidie fatigatur, bona opera postponuntur, et qui obtinent, computatis laboribus et expensis, nihil acquirunt.

Iam quanquam vsi sunt libertate sua dicendi ingenue, quid de rei iudiciariae emendatione sentirent, complures Icti, iique illustres: STRYCKIUS, THOMASIVS, GRIBNERVS, BRUNNEMANNVS, HOMMELIUS, HOFFMANNVS, alii, non potuerunt tamen consiliis suis malo ipsi mederi, et litium ambages refecare, cuius quidem rei primum auctorem eumque sapientissimum habebimus proxime Electorem Nostrum Serenissimum, Patriae Patrem, Pium, Felicem, qui spem nobis fecit certissimam nouae legis iudiciariae, quam cupide expectamus.

Ni-

Nihilominus me ipsum, qui neququam ad tantorum virorum sapientiam volui adspirare, vel tenui hac scriptiuncula magna promittere, imperaturum esse confido veniam a lectoribus tanto facilius, quanto magis est laudanda voluntas, ubi vires deficiunt.

§. I.

DE LEGE IVDICIARIA.

Excogitauerat ante aliquot secula HARTMAN-
NVS PISTOR, ICTus quondam celeberrimus, me-
thodum, qua lites citius, quam tunc fieri solebat,
ad finem perducere, et commodius tractari possent.
Mortuo HARTMANNO, repertae sunt eius de
controuersis ciuilibus meditationes inter sche-
das, et dignae tunc demum iudicatae a Principe,
e quibus iudiciorum lex conficeretur. Haec origo
nemini ignota Ordinationis Processus, quae sub
veteris nomine in Saxonia obtinet, et die 28. Iu-
lii 1622. promulgata, die 10. Ian. 1724. denuo
recognita et emendata ad lucem peruenit. Quan-
quam antem nostris diebus mutata sit omnino
rerum seculique indoles, et maxima senserit ars
quoque iuris, reliquarum disciplinarum instar,
augmenta: tanta tamen est ad hunc vsque diem
Ordinationis huius auctoritas, tanta eius vis et
efficacitas, vt legum lex, et constitutionum sum-
ma

ma iure dici possit, vt norma sit vnica et perpetua rerum in foro et pertractandarum et decidendarum, vt eam ignorans, nullo modo possit causarum patroni in se suscipere officium, vt sine illa artifex absque instrumentis, et miles sine armis, aduocatus sit habendus.

Quidquid tamen sit, est profecto lex quoque *publica*, non solum iudicum et aduocatorum causa lata, sed ad communem omnium ciuium vsum, ad vniuersae Saxoniae vtilitatem et commodum promulgata, vt nemo sit, qui, qua norma iudicari debeat, possit ignorare. Quis ergo non mallet Ordinationem hanc ita conscriptam esse, vt ab omnibus vocabulis latinis vacua, neque vlla sermonis difficultate pressa, a quouis ciuium intelligi, neque captu populari sublimior censerii possit? Quis porro dubitat, magnam posse afferri nostrae reipublicae vtilitatem, si Ordinatio Processus recognita sola, nec vna cum veteri coniuncta, exstaret, haec autem in vsum prouinciarum, quas in vim legis obligat, separatim edita esset? In promptu enim est, complures iurisscientiae tirones, non dicam, causarum patronos, Ordinationem hanc recognitam cum veteri, hanc nostram cum aliena, saepius confundere, et in dubitationes erroresque maxime perniciosos hinc inde incurrere.

Quis

Quis est deinde, cui non in oculos cadat, quantum commodi redundare possit ex promulgatione huius ordinationis palam, et per affixionem publicam in loco publico, aliorum, vel minoris momenti, Mandatorum instar, facta, qua vnusquisque litigantium edoceret, quaenam sint iudicis et aduocatorum strictissima officia, cuius auxilio ipse discere posset et explorare, vtrum procurator suis omnibus negotii commissi partibus defunctus sit, an ab officio recesserit is, cuius fidei omnes saepe fortunas suas credere cliens non dubitauerat. Quantopere denique vtile foret et necessarium, adiici Ordinationi Processus grauiorem sanctionem poenalem, in eos statutam, qui formam lege praescriptam sua sponte negligere haud erubescant? quum quotidiana edoceamur experientia, plura bene ac sapienter instituta plane non obseruari, et poenas, aduocatis, officio non satisfacientibus, imponendas, rarissime decerni.

§. II.

DE ADVOCATIS.

Quendam medicorum turba periisse, refert PLAVTVS: Ita aduocatorum legionibus litigantes. Tantus profecto, vt hoc exemplo vtar, in Saxonia est aduocatorum numerus, quanta ante Iustinia-

finianum erat legum moles, adeo, vt non reprehendendus esse videatur rerum forensium expertus, qui propter hanc ipsam aduocatorum multitudinem sibi persuadeat, nullum esse vitae genus, quod vel emolumentis, vel amoenitate superet aduocatorum officium. Imo vero aliter res se habet, et tantum abest, vt gnaró rerum perscrutatori vita aduocatorum videatur felix, iucunda, et deliciarum plena, vt potius saepissime eadem misera, tristis, et difficultatibus maximis ac laborum mole oppressa appareat, si omnia, quae officii ratio postulat, rite absoluere tendat causarum patronus, nec desit ipsi facultas, munere, in salutem ciuium, vt par est, perfundendi.

En! statim se nobis offert iusiurandum promissorium, ab aduocato sub auspiciis muneris praestandum, quod tam arduum est, vt integrum illud seruare, vix hominis esse videatur. Impositum ipsi est, causas dubii iuris a se remouere, et non satis iustas derelinquere, nihilominus tamen per ordinationem Processus compellitur, vt inuitus patrocinium praestet, prohibetur causam susceptam deserere, et poena proposita cogitur, ne a re inchoata desistat. Quid igitur ipsi faciendum? neglecta iurisiurandi sanctione, pro lubitu causas, siue iustae sint, siue iniustae, in se suscipit

pit aduocatus, et inuito Marte, saepius etiam
lucri faciendi causa, ad finem vsque pertractat.

Exemplum hominum eiusmodi nobis offert
VENTVRA DE VALENTIIS his verbis: *Eloquentes
sunt, vt impugnent veritatem, qui adstruunt non com-
perta, suas struunt innocentiae calumnias, destruunt
veritatis simplicitatem, obstruunt vias iudicii.*
Quemadmodum autem nulla est, quae non exce-
ptionem admittat, regula: ita et in tanto peruer-
forum aduocatorum numero inueniuntur haud
pauci, qui, officiorum memores, lucent inter col-
legas, velut inter stellas luna minores. His
omnis fit laus, et honos, et gloria!

Caeterorum, de quibus supra dictum est, ergo
malle lege sancitum: quod vnusquisque aduo-
catus probitatis suae et eruditionis, nec non
commorationis per aliquod tempus apud aduo-
catum perdoctum probumque, testimonio opus
haberet, priusquam in iudicio admitteretur, ipsum
autem probitatis testimonium, non tam ab aca-
demia, quam a iudice, coram quo lis ventilanda
esset, peteretur. Vellem porro, non omnes
promiscue admitterentur aduocati in iudicio, sed
ii solum, de quorum probitate et iustitia constaret, ii
vero, qui iam leuis notae, vt ita dixerim, ma-
cula laborarent, non modo statim remoueren-
tur, sed nomina adeo eorum in publicas ephemer-
meri-

merides, adiecta fautorum consignatione, infererentur, quod incitamentum foret unicuique, probitati et iustitiae se totum mancipandi. Optandum deinde esset, ut quisque causarum patronus ante omnia, et prius quam rem in iudicium proferat, amicabilem litis compositionem, cum partibus inter priuatos colloquens parietes, tentare obstrictus esset, et sine huius officii probatione coram Actis plane non admitteretur, quo facto lites infinitae in ipso quasi partu exstinguerentur. Vellem itidem aduocatorum temeritatem in cavillando grauius coerceri, quum usus quotidianus doceat, indies haec conuicia euadere frequentiora, et anserinam hanc loquacitatem esse multorum malorum matrem. Similem denique poenam statuendam esse censeo in advocos, qui turpi lucri cupidine ducti, per verborum faraginem maxime ineptam, et scribendi prolixitatem, iudici molestias, partibus sumtus inutiles, et liti aeternitatem parare non erubescunt.

§. III.

DE ACTIS ADVOCATORVM PRIVATIS.

Nullibi in Ordinatione Processus iniunctam inuenies aduocatis necessitatem conficiendi domi acta in priuatum usum, quibus res in foro peragendaae consignentur: quod quidem multis

ex causis vtilissimum fore iudico. Facile enim potest euenire, vt incendio, aliove casu fortuito pereant monumenta publica in tabulariis iudicialibus referuata, vel vt contrariae partis, qui nihil se processus via lucri facturam esse prouidet, dolo auferantur acta iudicialia, cuius audaciae haud raro exstant exempla. Quid porro? Nonne, amissis actis, et expensarum amittitur summa, et temporis longum spatium? Ne quid de itineris sumptibus dicam, quibus saepe parcere-
tur, si aduocatis, ad inspicienda acta publica, iter facere, opus non esset, actis priuatis diligentius instructis.

Sed his omnibus malis esset prospectum, si lege sanciretur: Acta Aduocatorum priuata, cum repertoriis, omnino iudicialium actorum instar, esse conficienda, semperque ab aduocatis, in Processus vnoquoque Terminio, iudici producenda, nec non ab hoc cum illis comparanda, vt, amissis casu fortuito actis iudicialibus, haec suppleri possint per priuatorum actorum productionem et vsum, quo etiam consilio, aduocatorum solertia, diligentia, et fides statim appareret*).

§. IIII.

*) Quoad curiam quidem supremam prouincialem Lipsiensem id expresse cautum in articulis visitationis Augusti I. de a. 1583. in Cod. Aug. Tom. I. p. 1308.

§. III.

DE AESTIMATIONE EXPENSARVM
IUDICIALIVM ET EXTRAIVDICIALIVM LEGITIMA.

Ne quis ludibrio habeat, quae equidem, causarum patronus ipse, de hoc dixerim argumento! Sportularum taxam aliter, quam nunc est, constitutam, sed plane non angustior, in votis habeo. Nec profecto angustior esse posset, quum multa hodie requirantur ad vitam sustinendam, quam anno 1724. quare quum mercedes adeo opificum ex eo tempore hinc inde auctae sint, cur aduocatis minuere cupimus, quae aliis adiecimus? Paupertas vero, in qua viuit magna aduocatorum pars, multa suadet mala, resque angusta domi homines ipsos et officia, quibus funguntur, contentui exponit locupletiorum et risui imperitorum. Quodsi itaque Reipublicae interest, lites earumque patrocinia a doctis iisque probis viris suscipi, habeant illi quoque, vnde honeste viuant, et par sit ratio inter honoraria patronorum, et difficiles, quibus hoc vitae genus premitur, molestias, ne, si minuantur sportulae, res in posterum eo deueniat, vt nemo foro se mancipet, nisi imbecillioris ingenii homo, vel malae indolis adolescens, qui alio modo quaestum facere honestiorem plane desperauerit. Praeterea
non

non minus optandum est, vt ipsa, qua expensae aestimantur, lex, et aptior et clarior promulgetur, et ad meliorem ordinem accommodetur. Est nimirum in taxa nostra aduocatis pro mandato, pro substitutione, pro litteris imploratoriis, pro Terminorum cura in inferioribus aequae ac multo magis in superioribus iudiciis, pro contumaciae accusatione, pro audiendis sententiis, pro litteris supplicibus, pro itinere, etc. honorarii loco plus concessum, quam conficiendis eiusmodi, vel sine vlla mentis deliberatione, vel saltim cum leuissima tantum cogitatione, et ad analogiam plerumque, laboribus, merentur, cum e contrario, parum honorarii ipsis sit statutum pro conficiendo libello, pro positionum conscriptione, pro litis contestatione, quae est difficillima, pro probationibus, pro deductionibus, aliisque, non sine summo studio, consilio, et prudentia, peragendis operibus. Quae cum ita sint, quis dubitat melius fore, si potestas dicasteriis in Mandato *zur Taxordnung*, d. d. 10. Ian. 1724. §. 14. relicta, indulgendi quoad sportularum taxam in negotiis tam arduis, in leuibus autem infra legem moderandi, et aduocatorum adeo probata peccata, ereptis sportulis, poena coercendi, diligentius exerceretur?

B

§. V.

§. V.

DE IUDICIBVS.

DICTUM a CICERONE legimus: *carere debet omni vitio, qui paratus est in alterum ducere:* sed cum hoc pro humana natura plane fieri non possit, de grauioribus animi saltim vitiis verba illa intelligenda puto, qua in re et D. AVGVSTINVM habeo mecum consentientem, qui ait: *ille alios iuste reprehendit, qui non habet, quod in se alius reprehendat.*

Late in hoc campo liceret exspatiari, si de tot tamque grauibz iudicum officiis dicendi potestas esset; verum prohibet vltiorem tractationem et libelli consilium, et debita pietas erga viros, me longe superiores, et in illum, penes quem stat iudices designandi facultas. Quaedam tantum de officiis iudicum, quoad lites, commemorare liceat. Iudex nempe, qui in administranda iustitia agit sincere, aperte, candide, incorrupte, et fideliter, id est, qui hoc solum agit, non quod ipse, sed quod lex et religio vult atque praecipit, eiusmodi iudex aequa certe lance pauperem inter et diuitem ius dicet, probum se et constantem omnibus praebebit, in eo autem in primis indefessam collocabit operam, vt litibus ipsis, statim ab initio, per amicabilem compositionem rite tentatam, quantum fieri possit, caueatur.

Quan-

Quanquam enim verum est, concordiam suaderi posse, non imperari, attamen illud quoque certum est, adhibita a iudice, in primo statim termino, quam debuit, industria et diligentia, litigantes saepius in gratiam redire, et iudicis auctoritatem ad rescindendas lites, earumque incommoda vitanda, non parum valere, cuius rei testem habemus ipsum IVSTINIANVM in L. 13. §. I. C. de iudic. *si iudex ipse noluerit, nullus tam audax inuenitur, qui possit eo invito litem protelare.*

In causis praesertim, quas dicunt, minutis, exoptarem iudicibus ampliolem rescindendi has, et litis filum rumpendi, potestatem. Non enim raro fit, vt processuum sumtus excedant pretium ipsius rei, de qua litigatur, adeoque interfit habere iudicis sententiam, licet non solennem eam vel subtilem, at promptam tamen. Cui accedit, quod non rari sint e plebe homines, quibus omnino nihil iustum aequumque videatur, nisi quod ex iudicis ore profluat; his igitur per sententiam iudicis semper satisfaciendum est, et, si illis pereundum, pereant certe cito. Omnis itaque iudicis laus versabitur in celeritate, qua minutas has, quibus forum quotidie obsidetur, causas definire studet, nec non in constantia et facultate, querelas ac conuicia hominum, de iniuriis sibi factis, conquerentium, statim remouendi, amba-

gesque omnes in causis eiusmodi prudenter resecandi. Nec litigans ipse habebit, cur iudicem accusare possit iniquum, a quo vna hora, vnoue die absolutum se et sumtibus liberatum esse sentit.

Denique et illud in votis est: vt iudices scribis suis et apparitoribus sub iactura muneris serio praecipiant, ne litigantium animos nugis, et vili de processu exitu, deque exceptionibus proferendis verborum farragine corrumpant et distrahant, quippe quod genus hominum, iurisprudentiae plane expers, conatibus suis innumera iam detrimenta attulit, et litigantes, ex inferiori praesertim ciuium classe, ipsis deditos, ad litium pericula saepissime inuitauit,

§. VI.

DE AMBAGIBVS IN PROCESSV RESCINDENDIS.

Sunt denique in ipso iudiciorum ordine multa superflua, multa etiam in meliorem certe ordinem redigenda, quae, quantum licebit, attingamus.

Positiones calamo a scribis excipi et ad Acta transcribi, omni carere videtur vtilitate, nostris inprimis temporibus, introductoque septiduo, quo omnia ad iudicem in scriptis mittuntur. Sed
haec

haec ipsa ad iudicem transmissio nullam habet aliam utilitatem, quam lucrum scribis iudicialibus inde quaesitum. Curni omnia scripta, iam munda, iudici possunt offerri? cur priuatim primo, dein publice, positiones sunt scribendae? multo commodior sane esset prior ratio, et, septidui seruandi gratia, multo accommodatior.

Duabus positionibus denique, replica, et duplica, omnia possunt absolui, vltiores abundant; nemo amat cramben bis coctam, multo minus tertiam, et in tertia positione noui nihil in medium vnquam profertur. Eadem ratio est circa disputationes attestationum, quae ad sententiam ferendam nil utilitatis habent, propterea quod noui nihil in libellis saluationis et exceptionis exhibetur.

Contumaciae accusationes damnosae, et in protelationem litium solummodo vtilis, puto, cum nulla cogitari possit causa, curni iudex ipse, super contumacia non accusata, sententiam ferre possit, tanquam super re legibus decisa et in apri-co posita.

Litteras praesentatorias, vt dicunt, omnes e Processu exoptarem proscriptas; scit enim ipse iudex, quid decernendum, et, si ignoret, ex talibus profecto litteris plerumque non discet, quae vel raptim, vel confusius ab aduocatis saepissime solent conscribi.

Cautio pro expensis hodie raro soluitur et rarissime exigitur, plerumque etiam vexae causa opponi solet. Huius loco arbitrium iudicis potius adeundum, ut hos, qui de re iniusta litigant, plane a iudicii limine arceat.

Multi insunt iuramentis delatis, nec non iuramento calumniae, noxii abusus, et detrimenti non parum generi humano aequae ac Processus breuitati inde nascitur. Quam optabile, ut haec etiam minuerentur, tamque salutaria hominum scelestissimorum asyla extirparentur!

De sententiis nil dicam: manus enim sententiantium aequae ac mentes alligatas scimus legibus, et saepissime interlocutorie pronounciare cogi, qui sententiam ferre mallent definitiuam. Vastus huic argumento patere posset liber.

Exoneratio conscientiae per probationem nil nisi iustam facit litis protractionem, et miserum praebet temere litigantibus refugium, quo plerumque litis amicabilem, cum alterius damno, compositionem, et expensarum restitutionem intendunt. Penitus itaque abrogandam esse, suadere nullus dubito, quae et de Interrogatoriis mea est opinio, quae quum in Processu criminali nullum inueniant locum, cur in ciuiles causas, tanta futillum saepe quaestionum turba, obruere debent?

Probationum omnino modus hinc illinc breuior, nec tantis obstrictus solennitatibus, est

ex-

exoptandus, aequè ut dilationum cautius concedendarum necessitas, et articulorum probatoriarum restrictio, et omnium omnino subtilitatum extirpatio.

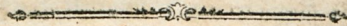
Quis porro non breuiorem commendauerit, exorto bonorum concursu, litigandi viam? praefertim vbi massa bonorum ne sumtibus quidem ferendis par inueniatur. Profecto breuitas, qua in terris Altenburgensibus, aliisque, expediuntur concursus, laudanda est et imitanda.

Miserum denique appellationis remedium quantum damni iudiciorum salubritati infert! extinguunt id omnem, lites paucò tempore et labore componendi, spem et fiduciam. Habeant appellationes, salua Principis auctoritate, in causis et negotiis plerisque effectum solummodo deuolutivum, non suspensiuum, mittantur apostoli non prius, quam de obsequio a condemnato sententiae exhibito, constet, amoueantur a limine iudicii friuole appellantes in causis locationum conductionumue, alimentariis, minutis, executiuis, aliisque, et poena grauiori eorum temeritas, aequè ac aduocatorum in conficiendis eiusmodi scriptis neglecta officii ratio, coerceatur: quo factò plus sane commodi redundaret in ciues, quam Gabellae remissione, cum vel maxime pauperrimum hominum genus soleat, adhibito appellationis remedio, et fortunas et sumtus profundere.

Satis

Satis de his. Sufficiat adscribere verba AV-
SONII:

*Obtuli opem, multis postcentibus, artis inemptae,
Officiumque meum cum pietate fuit.*

DE BENNIGSEN.	ADV. KLEPE.
M. BLÜMNER, I. V. B.	ACT. KRETZSCHMAR.
ADV. BREHM, I. V. B.	PROTON. KRITZ.
BREHM.	LEVY.
BRVNNEMANN.	M. LOEBEL, I. V. B.
CVRTIVS, I. V. B.	M. MÜLLER.
ADV. DAEHNE.	ADV. PLOESSING, I. V. B.
D. ERHARD, P. P.	ADV. POHL, I. V. B.
FRANCKE, I. V. B.	M. ROSENZWEIG, I. V. B.
FRIEDEL.	SCHARF, I. V. B.
D. GEHLER.	M. STEINMETZ, I. V. B.
M. HAVBOLD, I. V. B.	STOELZER.
M. HAVBOLD.	THOENERT.
M. HEYDENREICH.	D. WINCKLER, SENAT.
HILSCHER, P. P.	AVDIT. WINCKLER.
M. HOMMEL, I. V. B.	WINCKLER.
D. KIND.	WOELFFING.

X 2379997

m.c.

Q. R. 166.

RE IVD
SAXO

ANIMADVERSIO
ET CO

SCRIP

VIRO CL

GODOFREDO
WINC

AA. M.

SV M

IN VTROQUE

MERITO

AMICORVM

CONGR

CHRISTIANVS C

IVR. VTR. DOCTOR, SERE

GENER. INSPECTOR, A

OECON. LIP

DIE XXII. MAII,

LIP

EX OFFICIN

